

A Benicàssim, el 1982, va ser un magnoli. A València, el 2005, ha estat un ficus, l'arbre simbòlic davant el qual s'ha segellat el pacte per l'Estatut. Ara el text viatja al Congrés dels Diputats, on es debatrà als inicis del 2006.

Vist per a sentència

La proposta de reforma de l'Estatut valencià és aprovada a les Corts valencianes amb 81 vots a favor i 5 en contra.

Si Joan Ribó, portaveu del grup parlamentari Esquerra Unida–l'Entesa, haguera viscut al Berlín del mur, potser no haguera trobat tanta oposició per a creuar-lo com la que el passat divendres, 1 de juliol, van mostrar a les Corts valencianes PP i PSPV-PSOE a l'hora d'acceptar les 142 esmenes que la seua formació va presentar en el ple en què es debatia la proposta de reforma de l'Estatut valencià. Cinc de 142, sobretot referides a canvis de redacció. La resta –algunes referides a la unitat de la llengua catalana, a la denominació de País Valencià, a aigualir les diputacions o a un millor finançament–, doncs això, una lluita contra un mur.

Potser per a evitar aquesta situació, per a deixar lloc a la possible discrepància, de bon matí el grup de Ribó va demanar a la mesa de les Corts que la votació final sobre el text estatutari es fera de manera secreta. El president de la cambra, el popular Julio de Espana, va impossibilitar-ho: "No hem de donar lloc a interpretacions errònies, ja que, si algú s'equivocara, de seguida tothom pensaria que hem sigut els zaplanistes", va afirmar, fent evident la divisió al si del PP. De Espana també va aprofitar l'oportunitat per a dir que "el senyor [Manuel] Ortuño mai no ha estat un bon exemple per a aquest partit, i els fets que s'esdevenen des de fa mesos motiven que la direcció [del PP] prenga una decisió respecte d'ell". Ortuño, subdelegat del Consell a Elx (Baix Vinalopó), campista, havia estat condemnat el dia anterior a pagar 60 euros a una companyia del PP, a la qual va insultar –"retrasada mental, inútil, marquesita de mierda y diputada que es una puta", li va etziar– durant l'assemblea d'elecció de compromissaris d'Elx del passat octubre, que va acabar en una batalla campal.

Ortuño, que estava entre els convidats, va ser de les poques cares conegudes –la seua cara, de fet, es va fer coneguda pels lamentables incidents de fa nou mesos– que va assistir al Palau de Benicarló. Joan Lerma, com a expresident, hi va fer acte de presència, així com l'actual secretària estatal de Política Territorial del PP, Soraya Sáenz de Santamaría, mà dreta de Mariano Rajoy en temes autonòmics. En canvi, no hi van assistir ni el ministre d'Administracions Públiques, el valencià Jordi Sevilla, ni cap president de cap de les tres diputacions –que no queden afectades, en absolut, per aquesta reforma–. Tampoc no ho va fer Eduardo Zaplana, convidat com a expresident però molest per la manera com ha conduït Francesc Camps aquest procés. Moltes absències importants, per tant, tractant-se, com s'ha parlat, d'un estatut referent per a tots els que han entrat en vies de reforma.

Amb la moral de l'Alcoià. Va ser la primera frase pronunciada per Joan Ribó, autèntic protagonista de la jornada, la persona que va fer que hi haguera debat. Durant set hores va allargar-se un ple que, de no haver existit l'Entesa, s'haguera liquidat en poc més de mitja hora. Malgrat tot, va reinar el desinterès, i no per manca de públic. 86 dels 89 diputats van fer acte de presència. L'atenció a les paraules de Ribó, però, va ser escassa. Si de cas, els replicants: els populars Rafael Maluenda i Serafín Castellano i el socialista Antoni Such. La resta de diputats es limitava a votar quan els portaveus alçaven algun dit.

Castellano va demanar a Ribó que, per favor, retirara les esmenes que feien referència a les senyes d'identitat –"no val la pena marejar aquests temes"–, i Such va afirmar que els socialistes "mai no diran que el sol ix per ponent". El portaveu de l'Entesa, malgrat tot, va recordar que el text esmenta fins a tres vegades "l'idioma valencià", una basa per als secessionistes, des del seu punt de vista. "Entenc que estiga amb la simbologia que recull l'Estatut: és la seua", va dir-li Ribó a Castellano, a més de citar "el tio Canya", al qual, avui "a València encara no l'entendrien". L'Entesa, que en la recta final de les negociacions va proposar la definició que de la llengua pròpia ha fet l'Acadèmia Valenciana de la Llengua –ens normatiu creat per PP i

PSPV-PSOE-, va comprovar, de nou, que aquest tema és intocable: "Mai no reconeixem la unitat de la llengua", va espetar-li Maluenda.

La tanca del 5% per a accedir a les Corts "no és cap obstacle", segons Castellano. A Ribó, en canvi, li sembla que ha deixat i pot deixar sense representació "bona part de la societat valenciana, centenars de milers de persones que, precisament, són les més actives en l'ús de la llengua que vostès diuen defensar, les més conscienciades amb el País Valencià".

Ribó, però, va destacar el finançament com el gran parany de la reforma: "Sense diners, la resta no importa." No li fa el pes el Servei Tributari Valencià pactat entre populars i socialistes, i demana un concert econòmic solidari, recaptar el 100% dels impostos i cedir a l'estat allò que es pacte. "No té sentit que ho plantege, senyor Ribó, això no cap en la Constitució, que reserva aquest dret a dues comunitats", va contestar Such. "Solidaritat transparent" i "model alemany", va replicar Ribó. I "capacitat d'inspecció: també a Castelló", en referència al president de la Diputació de Castelló, Carlos Fabra, que aquest dimecres té previst declarar per un presumpte frau fiscal comès l'any 1999.

Respecte a la "clàusula Camps", que permetria el País Valencià fer seua qual-sevol millora en l'autogovern que aconseguira una altra autonomia i que es volguera com a pròpia, Ribó va explicar que "mai els primers copien els segons, és una clàusula de mal alumne". La constitucionalitat d'aquest article ha estat posada en dubte, i algun dirigent socialista va qualificar-la d'"imbecilitat" quan el president la va proposar per tal de desencallar el procés negociador.

Sense votació secreta, no hi va haver cap sorpresa: 81 vots a favor i només cinc en contra -el sisè diputat de l'Entesa, Ramon Cardona, no va poder assistir al ple-. Entre els agraïments -alsponents, als diputats, al personal de la

cambrà, als mitjans de comunicació...- va destacar, amb força, el que va fer Rafael Maluenda: "I, sobretot, per damunt de tot, a la meua dona", i és que la família sí importa.

Als discursos finals, Ribó va predir que "d'ací 12 o 18 mesos, quan veiem els estatuts d'Andalusia, Galícia o Catalunya, veurem que sí, que hem sigut els primers, però que tenim un Estatut de segona divisió, que potser calia 'xupar roda'".

El secretari general dels socialistes valencians, Joan Ignasi Pla, va prendre la paraula aleshores, i, llegint un parell de papers, va captar l'atenció general de l'auditori, que, com hem dit, havia estat absent, tot i que de cos present, durant l'estira-i-arrotonsa de Ribó amb l'oposició.

Pla va desgranar els motius pel qual aquest era "un gran dia per als valencians, que ens fa sentir-nos orgullosos de ser-ho". "La pluralitat es conjuga en la unitat", va dir, abans d'acabar: "La bandera de la Comunitat Valenciana és la de tots i totes, i oneja moguda pel vent de la llibertat i del progrés." Populars i socialistes aplaudiren a l'uníson.

Per acabar, Serafín Castellano va parlar

de "model valencià", per "l'exemple de diàleg i de consens". "Es la reforma del centre polític, de la moderació i del consens", va reblar. I va posar com a paradigma el "dret a l'aigua", arrancant una ovació tancada dels bancs populars.

Fora de l'hemicicle, el president Francesc Camps deia: "Des d'aquest palau de les Corts valencianes, jo els dic a tots els espanyols que avui els valencians hem pres una decisió bona per a la Comunitat Valenciana perquè sabem que és bona per a Espanya. Ho vam dir fa temps: seriem lleials a la Constitució i al funcionament jurídic i polític de la nostra nació. Vull dir a tots els espanyols que els valencians sempre estem amb Espanya, que quan donem un pas és a favor d'Espanya. Així es fa Espanya."

Víctor Maceda

All i pebre

L'hora del PSC

Pere Martí

El PSC arrossega des de la transició el dubte sobre quina és la seva prioritat política, si la Generalitat, o la Moncloa. Li agradi o

no, políticament aquest dubte existeix d'ençà que a final dels setanta va signar el pacte de federació amb el PSOE, l'anomenat pacte d'Abril. Va ser un acord que potser va salvar la cohesió civil de Catalunya, però també va crear damunt el PSC un dubte que avui, trenta anys després, encara no ha desaparegut del tot. Aquest dubte ha lesionat sempre electoralment els socialistes, com es va tornar a demostrar a les darreres eleccions catalanes del 2003, on el PSC va patir un descens de 100.000 vots i va obtenir 10 escons menys que a les del 1999.

Durant les dècades de govern felipista, als anys vuitanta, la prioritat va ser sempre la Moncloa i els dos exemples més evidents d'això van ser orgànicament la pèrdua de grup parlamentari propi al Congrés i políticament la LOAPA. Aleshores, el PSC era un partit d'oposició sense possibilitats de govern, per tant, sense força per imposar-se. Ara la situació ha canviat. Els socialistes catalans governen la Generalitat de Catalunya, per gentilesa d'ERC, i a la Moncloa hi ha un secretari general del PSOE que no hagués arribat mai a ser-ho sense els vots del PSC.

El procés de redacció del nou Estatut comença a evidenciar que de nou hi ha dues prioritats enfrontades: la de Catalunya, de dotar-se d'un marc d'autogovern real, i la de la Moncloa, d'harmonitzar totes les demandes autonòmiques per satisfer el desig d'una Espanya plural que a la vegada no deixi de ser Espanya. El PSC intenta compaginar aquests dos interessos, amb contradiccions i tensions cada cop més evidents, però tard o d'hora se n'imposarà només un. Aquesta vegada té la possibilitat de confirmar el dubte o enterrar-lo definitivament.

PARA GI

Joan Ribó, durant el ple.